

Darányi-terv miniszterelnöki felvezetéssel

Magyarország „minden ellenkező híreszteléssel szemben” eredendően mezőgazdasági ország – jelentette ki a miniszterelnök a Darányi Ignác Terv, a nemzeti vidékstratégia végrehajtási keretprogramjának hétfői bemutatóján. Orbán Viktor a terv céljait a megőrzés, a megújítás és a minőség hármasságával foglalta össze és beszédében sürgette a földtörvény módosítását, illetve további szabályok megalkotását a birtok- és tulajdonvédelem érdekében. A kormányfő a Vidékfejlesztési Minisztériumban rendezett tanácskozáson kifejtette: az országok biztonsága a jövőben egyre inkább az élelmiszer- és energiaellátás biztonságától és a környezetbiztonságtól függ, és attól, kinek a kezében van mindez. Gyakran lehet hallani, hogy a jövő háborúi a termőföldért, az ivóvízért fognak folyni: „a rossz hírem az, hogy ez a háború már elkezdődött, csak nem fegyverekkel vívják, hanem más eszközökkel, például leminősítésekkel is, ezért nagyon résen kell lennünk, mert a róka sohasem mondja meg egyenesen, hogy a sajtot szeretné kiénekelni a szánkából” – fogalmazott, majd hozzáfűzte, hogy a vidék és a mezőgazdaság teljesítménye ma sorsdöntő az egész ország és az egész magyarság számára. Orbán Viktor kijelentette: meg kell védeni a termőföldet és az ivóvízbázist, ezért nem fogadnak be „gépviszkált anyagokat a földjeinkbe”, s ezért támogatják a gazdák földvásárlását és helyben maradását. A vi-

dék joggal várhatja az állam támogatását, de cserébe minden magyar elvárhatja azt, hogy a vidék olyan szolgáltatásokat nyújtson, mint a biztonságos élelmiszer, a tiszta környezet és a pihenést biztosító magyar táj – közölte. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Magyarország „minden ellenkező híreszteléssel szemben” eredendően mezőgazdasági ország, ezt igazolják földrajzi, természeti adottságai, történelme, kultúrája és hagyományai is. Az ország akkor volt erős – folytatta –, amikor virágzott a mezőgazdasága, persze az is igaz, hogy a korszerű nemzetgazdaságok több lábon állnak, de a többi ágazat nem az agrárium ellenében, nem annak tagadásaként jön létre. „Nem fogadjuk el, hogy az ipart a korszerű, a

haladó, a mezőgazdaságot pedig a maradi, a múltba ragadt dologként képzeljük el, képzeltessek el velünk. Ha így tennénk (...), akkor saját magunkat minősítenénk le” – mondta a miniszterelnök. A Darányi-terv lényege szerinte úgy hangzik: terv a vidéki minőségi élet megteremtésére, arra, hogy jó gazdaként éljünk azzal, amit a földünk adhat nekünk, „márpedig a magyar föld mindent megadhat nekünk”, a nagyvárosi életformával összemérhető kényelmet, tisztaságát, megélhetést biztosító munkalehetőséget, egészséges ivóvizet és jó minőségű, magyarok által előállított élelmiszereket. A terv célja a megőrzés, a megújítás, a minőség – foglalta össze, majd kifejtette: meg kell őrizni az időtlen értékeket – így a gazdag természeti adottságokat, az elődök tudását -, megújulásra pedig főként a mai magyar ember vidékről vallott gondolkodásában van szükség, ugyanis be kell látni, hogy a városok életképtelenné válnak a vidék nélkül. „Az a nemzet, amelyik elszakad a földtől, magától a valóságtól szakad el, következképpen legyengül” – fogalmazott, majd hozzátette, hogy a XXI. században a nemzeti önállóság alapja egyre inkább az élelmiszer-önellátás képessége. Úgy vélte, ha újra meglesz a minőségi élet lehetősége a vidéken, akkor a vidék ugrásszerűen képes lesz javítani a városi élet minőségét is, amit „a külföldről ideáramló silány kacatok, élelmiszer-ipari hulladék dömpingje alacsony szinten, sőt sokszor emberhez méltatlan szinten tart”.

dor vidékfejlesztési miniszter közölte: a Darányi-terv magában foglalja egyebek mellett az uniós vidékfejlesztési forrásokból és a nemzeti költségvetésből megvalósuló programokat, a jogi szabályozás korszerűsítését és az intézményi működés újjászervezését. A tárcavezető szerint Darányi Ignác munkájából a mai napig profitál a mezőgazdaság. Darányi korszerű megoldásokkal, komplex rendszerekben gondolkozva, válsághelyzetekben találta meg a válaszokat a magyar vidék felzárkózására, a mezőgazdaság talpra állására – emelte ki. Darányi Ignác, a XIX–XX. század fordulójának kivételesen nagyformátumú agrárpolitika volt.

(MTI)

A feladatok között említette a földtörvény sürgős átalakítását, további szabályok megalkotását a birtok- és tulajdonvédelem érdekében, a földüggyekkel foglalkozó szervezetek működését érintő jogszabályok áttekintését, ésszerűsítését, lehetőleg úgy, hogy a helyi közösségeké lehessen az első szó. Emellett tovább kell egyszerűsíteni a helyi értékesítési, kistermelői tevékenységet, emelni kell a piacok rendjét szabályozó rendeletek minőségét, a kistermelők adottságaihoz kell igazítani a sokszor nehézkes jogszabályokat, csökkenteni kell a termelők kiszolgáltatottságát, és rá kell szorítani a kereskedelmi partnereket a tisztességes piaci viselkedésre – sorolta. A miniszterelnök felhívta ugyanakkor a figyelmet arra, hogy falusi emberek ma nagyáruházakban vásárolják meg azt az élelmiszert, amelyet egyébként a saját kertjükben is megtermelhetnek. Ez szerinte világosan mutatja, milyen nagy a baj, hiszen „hová jutunk, ha már a falusi ember sem eszik rendes ételeket”. „Abból nem szabad engednünk, hogy akár városban él, akár falun, a magyar ember asztalán jó minőségű és egészséges, magyar élelmiszer legyen” – jelentette ki, hangsúlyozva: meggyőződése, hogy van esély a rosszabb minőségű külföldi dömpingáru és élelmiszer-ipari hulladék visszaszorítására. Orbán Viktor szerint Magyarországon „az alapok megvetése után” most kezdődik az új rendszer beüzemelése, a konszolidáció, s az új szisztéma egyik nagy nyertese biztosan a vidék, az agrárium, valamint a kis- és középgazdaságok lesznek. A konferencián mondott köszöntőjében Fazekas Sán-

A Darányi Ignác Terv néhány erdészeti vonatkozása

A Darányi Ignác Terv, mint a 2012-20 között érvényes Nemzeti Vidékstratégia (NVS) végrehajtásának keretprogramja egy 30 oldalas, szép kiállítású füzetben jutott el az érdeklődők kezébe. Számunkra nyilván nem érdektelen, hogy milyen súllyal és gyakorisággal jelenik meg az erdészet, az erdőgazdálkodás a leírt programban.

Átnéztük az anyagot és abban a következő helyeken találtunk utalást az erdőre, az erdőgazdálkodásra vonatkozóan:

6. oldal: az erdőgazdálkodás megemlézése a bevezetésben.

7. oldal: az erdők megjelenítése a stratégiai célok között a természeti értékek megőrzése kapcsán.

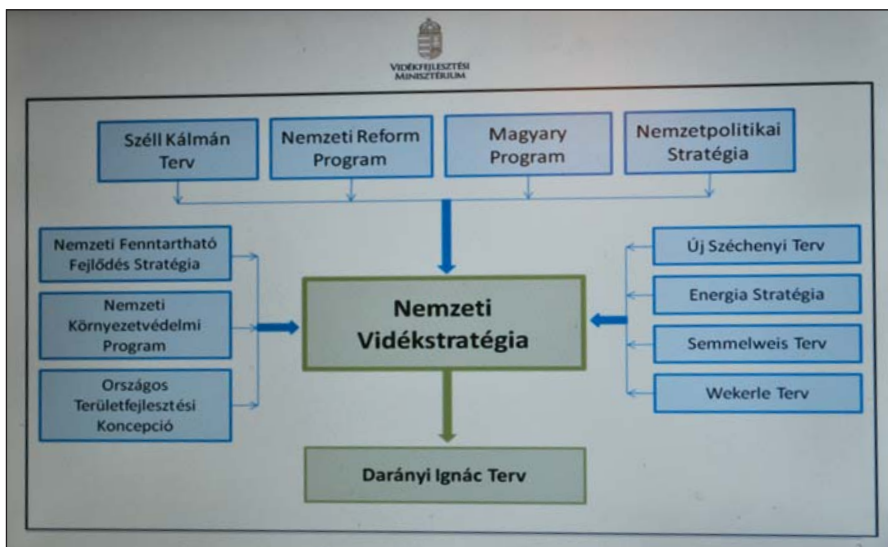
9. oldal: a stratégiai területeket tartalmazó táblázatban szerepel az Erdőprog-

ram és – ellentétben az NVS anyagával – nem is az utolsó helyen, hanem a hal- és vadgazdálkodási programokat megelőzően.

A 13. oldalon a 2012. I. félévére tervezett jogalkotásban a folyamatos erdőborítással kapcsolatos és a kitermelt faanyag nyomkövetési szabályait tartalmazó rendeletek előkészítése szerepel, míg

a 17. oldalon a képzési intézkedések között találjuk az erdészeti szakszemélyzet rendszeres továbbképzéséről szóló szövegrészt.

A 22. oldalon a 2012. I. félévében pályázható jogcímek között ott található – és ez nem meglepő – az erdőtelepítési és az agrárerdészeti jogcímet. Az Erdő–Natura jogcím viszont fontos, hogy

már nyomtatásban is napvilágot látott és a benyújtási határidő is, nevezetesen 2012. május 15!

A 25. oldalon, a 2012. II. félévében megnyitandó jogcímekek között szintén nem tekinthető újdonságnak az Erdő környezetvédelem és az Erdészeti potenciál programok felbukkanása. Új elem azonban itt is a Fiala erdők állománynevelése jogcím megjelenése.

Végezetül a 28. oldalon, a kiegészítő nemzeti agrártámogatási programok között ott találjuk a nemzeti erdőfelújítási és erdőtelepítési program determinációját, de hiányzik a Fenntartható erdőgazdálkodás rovat egy az egyben, aminek keretében eddig a különböző erdőszeti közcélú feladatok és az erdőszeti szakirányítás támogatása is tervezhető volt.

Darányi Ignác az erdőszetpolitikus

A Darányi Ignác Terv bevezetőjében ott találjuk a névadó agrárpolitikus életművének leírását. Ebből azonban – sajnálatos módon – hiányzik a magyar erdőgazdálkodás szempontjából sok esetben meghatározó miniszteri tevékenysége, amelyről az Erdészeti Lapok 1903. novemberi száma így ír: „...kormányzásának ideje nem vonult el nyom nélkül a magyar erdőszet fölött sem, hanem számos oly intézmény fűződik a mi szakunknál is az ő nevéhez, a melynek létesítéséért az utókor mindenkoron hálával fog róla megemlékezni.”

Darányi Ignác első, nyolc évig tartó miniszteri ciklusához köthető a községi erdők kezelésének államosításáról szóló 1898. évi XIX. törvénycikk megalkotása és ugyancsak ezen törvény kapcsán a kopárok erdőszítésének meggyorsítása, nemcsak az állami, hanem magánbirtok-

Összességében: a mintegy 30 oldalas anyagban az erdőszet, erdőgazdálkodás 8 helyen történő megjelenítése nem mondható rossznak, a legfontosabb jogcímekek, különös tekintettel a közeljövőben megnyitandókra, megtalálhatók. Ugyanakkor, ami ezt az egész erdőszeti támogatási rendszert összefogná és működtetné, vagyis az erdőszeti szakirányítás csak a kötelező képzés kapcsán jelenik meg az anyagban a támogatási oldal megemlézése nélkül. Márpedig továbbképzésből nem lehet egy országos hálózatot működtetni, csak támogatásból. Elgondolkodtató az is, hogy a tervezett jogalkotói munkáknál az Erdőtörvény felülvizsgálatát nem tárgyalja a kiadvány, amit pedig – ismereteink szerint – erre az évre, legalábbis a II. félévre terveznek.

kokon is anyagi segítséggel és ingyenes szaporítóanyag biztosításával. Darányi

Ignác nevéhez fűződik az önálló magyar erdőszeti kutatás megindítása a Selmecbányai Központi Erdőszeti Kísérleti Állomás megszervezésével. Sokat tett az állami erdőszetek fizetésének javításáért is.

Második minisztersége alatt, 1906–10 között, igyekezett gátat vetni a közbirtokossági erdők egyéni felosztásának és a magánerdők káros, üzletszerű felparcellálásának. Nevéhez köthető az erdőszeti szakiskolák reformja. Sokat tett a kincstári erdőgazdaság pozíciójának megszilárdításáért az akkori kedvezőtlen fatereskedelmi viszonyok ellenére is. Folytatta első minisztersége alatt megkezdett munkáját az állami erdőszetek fizetésrendezésével és elmondható, hogy soha addig miniszter a magyar erdőszeti karéért annyit nem tett, mint Darányi. Gondoskodása kiterjedt az akkori altiszti személyzetre is, így az erdőszegények és a segéd erdőszegények javadalmazását is érdemlegesen javította.

Darányi Ignác korát megelőző módon tett kezdeményezéseket a természeti értékek megóvására, beleértve a történelmi emlékeket és természeti „rejmekművet vagy ritkaságot” egyaránt.

Végezetül idézzünk fel néhány mondatot Darányi Ignácnak az Országos Erdőszeti Egyesület 1906. december 09-én megrendezett jubileumi Közgyűlésén tartott emlékeztető beszédéből:

„Megvallom őszintén, hogy midőn az erdőszeti közegek iránt őszinte rokonszenvvel vagyok, akkor engem nemcsak dologi szempontok vezetnek..., hanem vezet az is, hogy én erdőszeti közegeinkben a magyar állameszmének hű apostolait látom. A modern Magyarországnak ők az igazi határhoz és hogy ők ezt a feladatukat híven is teljesítik, arról a nemzetnek sohasem szabad megfeledkeznie.”

Dr. Sárvári János
Fotó: Pápai Gábor